

ΠΡΟΣ:

1. κα. Νίκη Κεραμέως
Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.)
2. κα Σοφία Ζαχαράκη
Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.)
3. κο Ιωάννη Αντωνίου
Πρόεδρο Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.
Συζήτηση για το σχέδιο Νόμου του Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων
«Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις»
2. κο Γεώργιο Μπαραλή
Αντιπρόεδρο Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)

ΘΕΜΑ: Τοποθέτηση της ΕΓΕ στη συζήτηση για το σχέδιο Νόμου του Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις»

Αθήνα, 2 Ιουνίου 2020

*Αξιότιμη κύρια Υπουργέ,
Αξιότιμη κύρια Υφυπουργέ,
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής
Αξιότιμα μέλη της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής*

Η Ελληνική Γεωλογική Εταιρία (ΕΓΕ) ως επιστημονική ένωση αποσκοπεί στη συμβολή στην έρευνα, στην εκπαίδευση και στην προαγωγή των γεωλογικών επιστημών και προωθεί την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Γεωλογίας στην οικονομική ανάπτυξη, σε συνάρτηση με την κοινωνική πρόοδο, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής. Παράλληλα, μέσω της επιστημονικής επιτροπής της για τη Διδακτική των Γεωεπιστημών, συμβάλει στην ανάπτυξη και την προώθηση της εκπαίδευσης των Γεωεπιστημών και του Περιβάλλοντος στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Είναι σαφές πως η σύγχρονη κοινωνία κινείται στο πλαίσιο της συγκρότησης ενός σχολείου δημιουργικού και συνεργατικού, που θα κινεί το ενδιαφέρον των μαθητών και

των μαθητριών, θα προσφέρει υψηλής ποιότητας γνώση και θα καλλιεργεί πολλαπλές δεξιότητες - με έμφαση «στις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα»- απαραίτητες στον σύγχρονο παγκόσμιο πολίτη. Ενός σχολείου που θα εξασφαλίζει υψηλά μαθησιακά αποτελέσματα και θα λογοδοτεί στην κοινωνία. Οι Γεωεπιστήμες αποτελούν ισχυρό πυλώνα γι' αυτό το σχολείο καθώς για τη διδασκαλία τους απαιτούνται κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δεξιότητες των μαθητών/μαθητριών, όπως:

- εξοικείωση με τα ολιστικά συστήματα,
- υψηλή χωρική και χρονική αντίληψη,
- διεπιστημονική προσέγγιση,
- κατανόηση του γήινου περιβάλλοντος και των διεργασιών που λαμβάνουν χώρα σε αυτό.

Η απόκτηση των παραπάνω χαρακτηριστικών προϋποθέτει τη δόμησή τους από την αρχή των εκπαιδευτικών ετών και της σχολικής ζωής. Σε διαφορετική περίπτωση, οι μαθητές/μαθήτριες αντιμετωπίζουν τις Γεωεπιστήμες μηχανιστικά, χωρίς να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν σε βάθος τα πολύπλοκα γεωλογικά φαινόμενα. Η δυσκολία αυτή μπορεί να αντιμετωπισθεί μόνο μέσω της **ισοδύναμης και αυτόνομης ένταξης των Γεωεπιστημών στις Φυσικές Επιστήμες από την αρχή της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δηλαδή την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.**

Η ισχυροποίηση των Γεωεπιστημών στην ελληνική εκπαίδευση μπορεί να επέλθει μόνο μέσα από τη **συνεχή και διακριτή διδασκαλία του αντικειμένου, από το Δημοτικό έως και το Λύκειο**, αφού αποτελεί γνωστικό πεδίο αναγκαίο στην καθημερινή ζωή και την κοινωνία. Παράλληλα, απαιτείται άμεσα **η ισχυροποίηση του περιεχομένου** Γεωεπιστημών τόσο στα υπάρχοντα μαθήματα της Α', Β' Γυμνασίου και Α' Λυκείου, όσο και στα μαθήματα του Δημοτικού και ειδικότερα μέσα από τη συγγραφή των νέων σύγχρονων σχολικών εγχειρίδιων, με έμφαση στη διεπιστημονικότητα της γεωλογικής επιστήμης.

Βασική θέση της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρίας αποτελεί η διεπιστημονική και η βαθύτερη προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, μέσω της διδασκαλίας εκείνων των γνώσεων οι οποίες θα αναπτύξουν πολίτες, ικανούς και άξιους, να αντιλαμβάνονται να ερμηνεύουν και να προβλέπουν τις μεταβολές στο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Οι Γεωεπιστήμες προσφέρουν τις απαραίτητες γνώσεις στους/στις μαθητές/μαθήτριες και αυριανούς πολίτες, για να διαχειριστούν ορθολογικά τους ενεργειακούς και περιβαλλοντικούς πόρους και να αναπτύξουν ορθή συμπεριφορά απέναντι στα γεωλογικά φαινόμενα, όπως η σύγχρονη κοινωνία απαιτεί. Ειδικότερα οι μαθητές που δεν διαθέτουν βασικές γνώσεις σχετικά με τον γήινο ανάγλυφο, τα ύδατα και τη διαχείριση τους, τα καιρικά φαινόμενα, τα πετρώματα, τις φυσικές καταστροφές, τη μεταλλευτική δραστηριότητα, την εξόρυξη στερεών και υγρών καυσίμων, τους σεισμούς, τις κατολισθήσεις και τη σημασία τους στα μεγάλης κλίμακας έργα, δεν διαθέτουν το υπόβαθρο να διαχειριστούν, να αξιολογήσουν και να επιλύσουν αντίστοιχα ζητήματα που αφορούν την καθημερινή, κοινωνική και επαγγελματική ζωή τους.

Στην εκπαιδευτική έρευνα η σημαντικότητα ενός γνωστικού αντικειμένου προσδιορίζεται από την εμφάνιση και την ταξινόμηση του στα Προγράμματα Σπουδών. Όπως προκύπτει από το προτεινόμενο σχέδιο νόμου στα διδασκόμενα μαθήματα του Γυμνασίου, το μάθημα "Γεωλογία-Γεωγραφία" εμφανίζεται στην Ομάδα Β', δηλαδή σε

εκείνα που δεν απαιτούνται γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις, γεγονός που υποβαθμίζει τη σημαντικότητα του.

Με την παρούσα επιστολή στη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, σχετικά με τη συζήτηση για το σχέδιο νόμου του Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων και για τις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης “Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις”, θέτουμε τα εξής επί των άρθρων 1, 4 & 7:

Άρθρο 01 – Εργαστήρια Δεξιοτήτων:

Η εισαγωγή της πιλοτικής δράσης με τίτλο «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» και ενσωμάτωση της στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα, αποτελεί θετική εξέλιξη, ωστόσο **απαιτείται ο διαχωρισμός** του αντικείμενου που άπτεται του Γεωπεριβάλλοντος, των Φυσικών Καταστροφών και της Κλιματικής Αλλαγής, ώστε οι μαθητές να εμβαθύνουν στο αντικείμενο. Οι μαθητές που στερούνται γνωστικών και δημιουργικών ικανοτήτων δυσκολεύονται να διατυπώσουν ανεξάρτητες απόψεις ή να επισημάνουν λύσεις σε προβλήματα. Αυτό όχι μόνο προκαλεί στους μαθητές ένα αίσθημα απογοήτευσης ή τους ωθεί την πρόωρη εγκατάλειψη, αλλά ταυτόχρονα τους εμποδίζει να κατανοήσουν σημαντικά **περιβαλλοντικά ζητήματα**.

Παράλληλα, για τον Θεματικό Κύκλο 2: Φροντίζω το περιβάλλον με τις Επιμέρους Θεματικές: Κλιματική Αλλαγή, Οικολογική συνείδηση, Αειφόρος ανάπτυξη, Φυσικές καταστροφές Παγκόσμια και τοπική κληρονομιά, προτείνουμε η υλοποίηση τους να **ανατίθεται αποκλειστικά στους εκπαιδευτικούς ΠΕ04.05 Γεωλογίας**. Οι εκπαιδευτικοί Γεωλογίας, διαθέτουν το γνωστικό και επιστημονικό υπόβαθρο ώστε να ανταπεξέλθουν **στο σύνολο των θεματικών ενοτήτων** και να επιτύχουν τους διδακτικούς στόχους του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων.

Άρθρο 04 – Διδασκόμενα μαθήματα και αξιολόγηση μαθητών του Γυμνασίου:

- I. Εξέταση εκ νέου της μείωσης των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκε από τη σχολική χρονιά 2015-2016, στο μάθημα Γεωλογία-Γεωγραφία της Α΄ Γυμνασίου και την εφαρμογή της εισήγησης 4799/24.6.2016 του ΙΕΠ που αναφέρεται αφενός στην κατάργηση των μονόωρων μαθημάτων και αφετέρου την επαναφορά του μαθήματος "Γεωλογία-Γεωγραφία" ως δίωρο μάθημα.
- II. Εισαγωγή του μαθήματος Γεωλογία-Γεωγραφία, στην ομάδα Α των διδασκόμενων μαθημάτων του Γυμνασίου.
- III. Καθιέρωση του μαθήματος "Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων" της Α΄ Λυκείου ως υποχρεωτικό μάθημα 2 ωρών.
- IV. Εισαγωγή του μαθήματος "Αρχές Φυσικών Επιστημών" στη Γ΄ Λυκείου, με ισότιμο περιεχόμενο των Γεωεπιστημών.
- V. Διερεύνηση της εισαγωγής μαθήματος των Γεωεπιστημών στα Επαγγελματικά Λύκεια.

Άρθρο 7: Διάρθρωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων Γενικού Λυκείου και εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποφοίτων Γενικού Λυκείου: «Η Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου αποτελεί τάξη αποκλειστικά γενικής παιδείας, στην οποία εφαρμόζεται πρόγραμμα

μαθημάτων γενικής παιδείας τριάντα πέντε (35) συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως για τα ημερήσια λύκεια και είκοσι πέντε (25) συνολικά διδακτικών ωρών για τα εσπερινά λύκεια".

Στις Υπουργικές Αποφάσεις για τις εκτυπώσεις βιβλίων του Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2020-2021 : 55695/Δ2/14-05-2020, 55676/Δ2/14-05-2020, 40495/Δ2/26-03-2020, 40498/Δ2/26-03-2020, 40493/Δ2/26-03-2020, δεν γίνεται καμία αναφορά στην εκτύπωση του βιβλίου "Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων" της Α' Λυκείου. Όπως επισημαίνεται στο άρθρο 7, το πλήθος των διδακτικών ωρών παραμένει ίδιο (35 ώρες) με τα προηγούμενα σχολικά έτη. Προς αποφυγή ανησυχητικών συμπερασμάτων για τη θέση του μαθήματος "Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων" στην Α' Λυκείου, ζητούμε την επιβεβαίωση πως παραμένει όμοια και η κατανομή 2 διδακτικών ωρών στο μάθημα "Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων".

Για την Ελληνική Γεωλογική Εταιρεία

Ο Πρόεδρος

Παυλίδης Σπύρος
Ομότιμος Καθηγητής Γεωλογίας ΑΠΘ

*Για την Επιτροπή Διδακτικής των Γεωεπιστημών
της ΕΓΕ*

Η Πρόεδρος

Δρ. Μακρή Κυριακή
*Μεταδιδ. Ερευνήτρια
Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών*